

T.B.M.M. - YENİ YOL

Grup Başkanlığı

Tarih : 23.09.25

Sayı : 52

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

23/09/2025

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 1-10-2025	Esas No: 2/3288

Tel. : (0312) 4206056-57

Faks : (0312) 4202312

E-mail : mustafa.bilici@tbmm.gov.tr

Adres : TBMM Halkla İlişkiler Binası 2. Kat F Koridor Oda No: 224 06543-ANKARA

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK LİĞİ
24 Eylül 2025
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
24 Eylül 2025
No: 1704248

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

GENEL GEREKÇE

1416 sayılı Kanun kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü (YYEGM) tarafından yurt dışına gönderilen Yükseköğretim bursiyerleri ile TÜBİTAK bursiyerleri, döviz cinsinden borçlandırılmaları nedeniyle ciddi ekonomik mağduriyetler yaşamaktadır. Mevcut uygulamada, borçların tahsil tarihindeki döviz kuru üzerinden hesaplanması, özellikle döviz kurlarındaki ani ve yüksek artışlar nedeniyle bursiyerler ve aileleri üzerinde ciddi bir mali yük oluşturmaktadır. Bu durum, söz konusu burs programlarının amacına aykırı bir şekilde, bursiyerleri ve ailelerini yüksek mali risk altında bırakmakta, birçok bursiyer için borcun ödenmesini imkânsız hâle getirmektedir.

Özellikle son yıllarda döviz kurlarında yaşanan olağanüstü dalgalanmalar, tahsil tarihine göre hesaplama yapılması nedeniyle bursiyerlerin borçlarının hızla artmasına yol açmıştır. Bugün itibarıyla yaklaşık 1.200 tazminat dosyası ve toplamda 200 milyon Amerikan dolarını aşan borç yükü, bursiyerlerin, kefillerin ve ailelerinin ekonomik olarak büyük sıkıntılar yaşamasına neden olmaktadır. Bu durum, sadece bireysel mağduriyetler yaratmakla kalmamakta, aynı zamanda yurt dışı eğitim programlarının sürdürülebilirliği ve güvenilirliğini de tehdit etmektedir.

Mevcut ek 34. madde uygulaması, borçların tahsil tarihine göre hesaplanmasını öngördüğünden, döviz kurlarındaki aşırı yükselişler, bursiyerlerin ve kefillerin üzerindeki borç yükünü katlanılmaz hâle getirmektedir. Bu nedenle, borçların tahakkuk tarihindeki kur üzerinden hesaplanması bursiyerler açısından hem daha adil hem de uygulamada öngörülebilir bir yöntem olacaktır. Söz konusu değişiklik, e-devlet sistemiyle uyumlu olup, Millî Eğitim Bakanlığı ve diğer ilgili kurumlar açısından ek bir iş yükü yaratmayacaktır.

Ayrıca, YLSY ve TÜBİTAK bursiyerlerinin yaşadığı bu ekonomik mağduriyetler, burs programlarının bir borç programına dönüşmesine ve bursiyerlerin eğitim sürecinde karşılaştıkları sorunların büyümesine yol açmaktadır. Bu nedenle, borçların tahakkuk tarihine göre hesaplanması ve borçların yapılandırılması, burs programlarının amacına uygun şekilde devam etmesini sağlayacak, bursiyerlerin ve ailelerinin üzerindeki maddi ve manevi yükü önemli ölçüde hafifletecektir.

Benzer şekilde, 2006 yılında çıkarılan 5535 sayılı Kanun'da uygulanan yapılandırma modeli, kur sabitlemesini de kapsayacak şekilde YLSY ve TÜBİTAK bursiyerleri için yeniden hayata geçirilmelidir. Böyle bir yapılandırma, borç yükünün sürdürülebilir ve öngörülebilir bir şekilde yönetilmesini sağlayacak, asliye hukuk mahkemelerinde açılan milyonlarca liralık tazminat davalarının önüne geçecektir. Yapılandırma ile birlikte faiz ve gecikme zammı indirimleri de sağlanarak bursiyerlerin ve ailelerinin üzerindeki mali baskı azaltılacaktır.

Bu düzenleme, yalnızca bireysel mağduriyetleri gidermekle kalmayacak, aynı zamanda Türkiye'nin uluslararası burs programlarının güvenilirliğini ve etkinliğini artıracaktır. Bursiyerlerin borç yükü altında kalmadan eğitimlerine devam edebilmesi, Türkiye'nin eğitim ve araştırma alanındaki stratejik hedeflerine ulaşması açısından da büyük önem taşımaktadır.

Tel. : (0312) 4206056-57

Faks : (0312) 4202312

E-mail : mustafa.bilici@tbmm.gov.tr

Adres : TBMM Halkla İlişkiler Binası 2. Kat F Koridor Oda No: 224 06543-ANKARA

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 Bu değişiklik, döviz borçlarının bursiyerler açısından daha adil bir şekilde hesaplanmasını sağlayacak, aşırı kur dalgalanmalarından kaynaklı mağduriyetleri ortadan kaldıracaktır. E-devlet sistemi ile uyumlu olup MEB'e ek bir yük getirmeyecektir.

MADDE 2 – Bu madde, bursiyerlerin ve ailelerinin milyonlarca liralık borç yükünden kurtarılmasını sağlayacak, asliye hukuk mahkemelerinde açılan dava ve ek masrafları azaltacaktır.

MADDE 3 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 4 -Yürütme maddesidir.

Tel. : (0312) 4206056-57

Faks : (0312) 4202312

E-mail : mustafa.bilici@tbmm.gov.tr

Adres : TBMM Halkla İlişkiler Binası 2. Kat F Koridor Oda No: 224 06543-ANKARA

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

**657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 - 657 sayılı Kanun'un ek 34. maddesinde yer alan "Borç miktarı ilgili tarafından Türk lirası ile ödenir ve yapılan ödeme miktarı tahsil tarihindeki T.C. Merkez Bankasınca tespit ve ilan edilen efektif satış kuru üzerinden dövize çevrilerek yukarıda belirlenen şekilde hesaplanan döviz borcundan mahsup edilir." ifadesi "Borç miktarı ilgili tarafından Türk lirası ile ödenir ve yapılan ödeme miktarı tahakkuk tarihindeki T.C. Merkez Bankasınca tespit ve ilan edilen efektif satış kuru üzerinden dövize çevrilerek yukarıda belirlenen şekilde hesaplanan döviz borcundan mahsup edilir." şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2 – 657 sayılı Kanun'un ek 34. Maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki ifade eklenmiştir:

"1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışına gönderilen bursiyerler ile TÜBİTAK bursiyerlerinin döviz borçları; borcun tahakkuk ettiği tarihteki döviz kuru üzerinden hesaplanarak, borcun yapılandırılması ve kur sabitlemesi sağlanır. Yapılandırma; vade, taksitlendirme, kur sabitlemesi ve faiz indirimlerini kapsar."

MADDE 3 - Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

Tel. : (0312) 4206056-57

Faks : (0312) 4202312

E-mail : mustafa.bilici@tbmm.gov.tr

Adres : TBMM Halkla İlişkiler Binası 2. Kat F Koridor Oda No: 224 06543-ANKARA